

ПУКОВНИК ЈОЗЕФ ХЕЛЦЛ,
ИЗАСЛАНИК ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ
АУСТРИЈЕ

ДРЖАВА НИЈЕ ОСТРВО

Чак и неутралне државе као што је Аустрија реорганизују своје оружане снаге у настојању да их прилагоде новим безбедносним изазовима. Док је у прошлости најгори сценарио био везан за конвенционални и могући нуклеарни напад, данас се опасност препознаје у развијању кризе, а од војне организације захтева се да се у томе што боље снађе.

Аустрија је током хладног рата била стешњена између два блока и развијала је огромну војску која је осамдесетих година требало да достигне бројку од 300.000 људи. У измењеним условима постало је јасно да је претходна стратегија, која је полазила од потребе потпуног „покривања“ простора, почела да губи смисао. Постојеће оружане снаге, наиме, нису одговарале новим безбедносним изазовима. О њиховом прилагођавању новим условима, сарадњи са другим земљама, а посебно Србијом, разговарали смо са изаслаником одбране Аустрије у Београду, пуковником Јозефом Хелцлом.

Промене у безбедносном окружењу навеле су Аустрију да 2003. године формира комисију за реформу која је била политичко-војне природе. Листу препорука, као претходни услов за даље планирање у тој области, коју је она донела, прихватиле су све политичке партије. Које су се препоруке односиле на војностратегијска питања?

– Те препоруке су се односиле на активни допринос војним средствима. Прво, стабилизацији стратегијске средине Европе како би се предупредиле повратне последице криза и сукоба, и друго, примени и спровођењу европских интереса онако како су дефинисани Европском безбедносном стратегијом. Европски интереси се не завршавају у границама Европе. Уз то, циљ је и симул-

тано осигурање војне заштите становништва Аустрије и њихове егзистенцијалне основе.

Стратегијским концептом 2006. одређена су три главна циља војне стратегије: национална стабилност, интернационална независност и одржавање војног „знати како“. На оперативном нивоу, у оквиру Аустрије, обезбеђујемо одбрану земље, осматрање ваздушног простора и операције помоћи становништву, као што су оне у случају катастрофа. У међународним оквирима, обезбеђујемо одговоре на међународне кризе, хуманитарне операције и међународне операције евакуације у страним земљама.

Озбиљан процес промена кроз који последњих година пролазе Аустријске оружане снаге, захватиле су структуре Министарства одбране и командовања, као и смањење броја запослених. Које бисте промене издвојили као најзначајније?

– Мислим да је кључна ствар промена смањење снага са више од 110.000 људи у 2005. на 55.000, колико је планирано у 2010. години. Промене се односе и на структуру људства, која ће бити обогачена додатном врстом – такозваним краткорочним добровољцима, који су обавезни да учествују у мисијама у страним земљама.

Уз то, однос борбеног дела војне организације и подршке у Аустријским оружаним снагама прошле године био је 1:2. До 2012. године планирамо да га доведемо до 1:1. Сада имамо готово 8.500 људи унутар борбених снага и 17.000 у администрацији и осталим видовима подршке.

Започете промене већ су утицале и на структуру оружаних снага. Познато је да уместо пет бригада копнене војске, сада имате четири. Шта планирате у будућности?

– У оквиру копнених снага јединице величине батаљона смањимо са постојећих 36 на 27, од којих ће 12 бити борбени. И ваздухопловне јединице ће се смањити, са 20 колико их је сада, на 12. Ипак, неће се све снаге смањити – неке ће се и повећати, и то знатно. Циљ нам је да Снаге за специјалне операције до 2010. године уместо досадашњих 250 имају 400 људи. Оне ће се употребљавати посебно за мисије ван граница Аустрије.

Промењена је и структура ланца командовања, чији су ослонци на оперативном нивоу Здружена оперативна команда и Здружена логистичка подршка.

Изгледа да се у Аустријским оружаним снагама придаје велики значај операцијама у страним земљама?

– Оне за нас имају готово исти значај као оне у самој Аустрији. Не можемо одвојено размишљати о унутрашњој и спољној безбедности зато што спољне кризе утичу на националну стабилност. Ниједна држава није усамљено острво које може само да одржава своју безбедност. Није то ни Србија. За њену стабилност је важно да се придружи међународним мисијама и помогне другима. Ако помогне, и њој ће други помоћи, ако буде требало.

Аустрија има готово полувековно искуство у мировним мисијама УН. Данас, 1.259 припадника њених оружаних снага, међу којима је и 15 жена, учествује у различитим операцијама ван земље. Занимљиво је да је већина њих ангажовано управо на – Балкану...

– Део Аустријских оружаних снага ангажован је у целом спектру мисија у иностранству, почев од традиционалних операција одржавања мира и војних посматрачких мисија, преко хуманитарних и опе-

МИРОВНЕ МИСИЈЕ

Аустријске оружане снаге тренутно у мировним мисијама широм света имају 1.259 припадника. Највише их је на Косову у мисији Кфор – 579, на Голанској висоравни (мисија UNDOF) – 373, те у Босни и Херцеговини (ALTHEA) – 275. На Голанској висоравни дуже од 30 година учествују у мисији подршке миру.

Аустријски војници су и у мисији EUMM (Балкан), UNOMIG (Грузија), UNTSO, ISAF (Авганистан), AMIS II (Етиопија), UNFICYP (Кипар), UNMEE (Еритреја), EUFOR RD KONGO, UNOWA (Јужна Африка), MINURSO (Западна Сахара), RACVIAC (Хрватска).

Аустријски војници учествују у операцијама под капом УН, а под извесним условима и Европске уније.

НОВА ОРГАНИЗАЦИЈА

Према очекивањима, 2009. године у Аустријским оружаним снагама постојаће нова организација школовања и обуке. План је и да се повећају способности испуњавања помоћних задатака, као што су ваздухопловно надгледање и транспорт.

За потребе ЕУ, аустријска војска оспособиће Framework бригаду за задатке у вези са потрагом и спасавањем, те превенцијом сукоба. Њени мањи делови биће у стању да учествују у операцијама ниског интензитета.

БОРБЕНЕ ГРУПЕ

Од 2007. године ЕУ жели да буде способна да реагује и у случају настанка две кризе, и то у војним операцијама до 6.000 km удаљеним од Брисела, а њене чланице треба за то да обезбеде борбене групе (БГ).

Борбена група је замишљена као пешадијски батаљон који може бити употребљен 10 дана од дана доношења одлуке о томе у ЕУ. Чине је 1.500 војника. Ваздухопловне снаге, морнарица и врховни штаб могу накнадно подржати БГ. Са тим појачањем, јачина европске јединице за брзо реаговање може лако достићи број од 2.500 војника.

рација помоћи у катастрофама, до операција наметања мира. Највећи број наших припадника, њих 800, ангажовано је на Балкану.

У мисије одлазе само добровољци, а најчешћи разлози због којих се војници одлучују на одлазак јесу новац и будућа каријера. Аустрија улаже много средстава у обуку тих људи, у њихову психолошку, социјалну припрему и слично. Искуства су показала да је потребно да се припреме за боравак ван земље у времену од шест месеци, те да се шест месеци по повратку – социјализују. Уколико се у иностранству проведе више од шест месеци, јавиће се проблеми у породици и ширем окружењу. У мисијама у којима имамо већи број наших војника, као што је она на Косову, присутни су и наши психолог и свештеник. Приметили смо да се војници често пре обрете свештенику, јер им је он ближи.

Који су задаци аустријских оружаних снага националног карактера?

– Као национални задаци, постављени су војна одбрана земље, осматрање ваздушног простора, подршка полицији, те помагање у време катастрофа, као што су поплаве, антракс и слично. Прошле године аустријски војници су више од 30.000 дана служили за време операције подршке полицији.

Посебно бих се осврнуо на надзор границе у времену од 1990, када је та операција почела дуж наше границе са Мађарском и 1999. године прерасла у мисију на граници са Словачком. Од тада до данас на том задатку учествовало је више од 320.000 војника. У том периоду

ПОДМЛАЂИВАЊЕ ВОЈНОГ КАДРА

Нови стратешки концепт усмерен ka одласку припадника аустријске војске у мировне мисије, захтева млади војни кадар. Стога се Аустријске оружане снаге суочавају са потребом да пензионису старије војнике. Њихов закон, међутим, одлазак у пензију омогућава тек са 65 година. Зато пуковник Хелцл каже: „Надамо се да ће нас будући закон подржати, јер би тада лакше послали војнике у пензију, али то је већ политичка одлука“.

ухватили смо готово 90.000 људи који су покушали илегално да пређу нашу границу, обезбедили им медицинску помоћ и храну и проследили их одговорнима у нашем министарству унутрашњих послова.

Када сте, новембра 2004. године, ступили на дужности у Београду, билатералне војне активности наше две земље нису постојале. Односи су у међувремену напредовали, па је прошле године било 27, а за ову је планирано 54 активности. Даље ће се, према вашим речима, „развијати у правцу квалитета“. Можете ли то појаснити?

– Истина је да смо у протеклом периоду са Министарством одбране Србије и Генералштабом ВС развили сарадњу, која ће са новим активностима – пре свега учествовањем ВС на међународној вежби у Аустрији крајем 2007. – добити већи квалитет.

Наша сарадња развијала се у неколико области. Преко различитих облика билатералних активности, у оквиру обуке и курсева, експертских разговора и слично, настојали смо да допринесемо трансформацији ваше војске. За припаднике ВС постоје курсеви немачког у Аустрији, размењујемо сазнања стручњака за наш и ваш језик, о томе како што боље организовати даља усавршавања и слично. Део овог је и пројекат српско-немачког војног речника. Уз то, размењујемо искуства о Партнерству за мир и ESDP (европска безбедносна искуства). Почели смо с тим курсом прошле године, а наставићемо и ове. Одржаће се и разговори са представницима МО везаним за ПЗМ у Бечу и Београду.

Сарадња се одвија и у оквиру обуке за мировне мисије, војну полицију и подофицире, као и веома важне обуке припадника АБХО, будући да је један од задатака реформе система одбране у Србији и обнова АБХО, чему ће припомаћи и стручњаци из Аустрије.

Уз ове, постоје и бројне појединачне активности. Мој је циљ био да се изграде партнерски односи, зарад чега сам у блиским контактима са одговорним лицима у МО и ГШ ВС. Покушавам да саслушам које су потребе ВС и да помогнем да се остваре билатерални програми који би помогли реформу система одбране у Србији.

Будући да се и сам аустријски систем одбране мења, сигурно Вам је позната и тежина тог процеса?

– Знам да није лако почети од сасвим новог сценарија и створити војску способну да одговори на читав низ захтева на националном и међународном нивоу. Тешко је суочити се са многим променама у кратком року, посебно старијим официрима, подофицирима и цивилним лицима, али не видим алтернативу том процесу и интеграцијама. ■

Снежана ЂОКИЋ
Превод Соња МИЛОЈЕВИЋ
Снимио Д. БАНДА

ДОНАЦИЈА АМБАСАДЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ

Протокол о донацији Амбасаде Велике Британије у Београду, Министарству одбране Републике Србије потписали су 17. маја изасланик одбране те земље пуковник Сајмон Ванделур и заступник начелника Управе за односе са јавношћу пуковник Зоран Пухач.

Предмет донације је опрема која ће бити коришћена за извођење медија тренинга који ће инструктори из Србије држати припадницима Министарства одбране и Војске Србије. Донацијом ове опреме закључен је пројекат који је, уз подршку Амбасаде Велике Британије у Београду, почео да се реализује пре пола године, а за који је та земље издвојила 45.000 евра. Потписивањем протокола учињен је и први корак ка формирању медија центра Министарства одбране.

СЕМИНАР О МЕДИЈСКИМ ОПЕРАЦИЈАМА ВОЈСКЕ САД

Министарство одбране Србије и Европска команда Војске САД – Канцеларија за билатералне односе у Београду организовали су 23. и 24. маја семинар под називом „Медијске операције војске САД“, који је одржан у Топчидеру.

Према речима пуковника Зорана Пухача, заступника начелника Управе за односе са јавношћу, реч је о једном у низу семинара у области односа са јавношћу.

– Драгоцена је свака нова идеја и искуство које преноси неко други, посебно ако она долазе из земље која у цивилном и војном животу предњачи у тој области – рекао је, отварајући семинар, пуковник Пухач.

Предавачи на семинару били су капетани Џенифер Ловет и Џејмс Хемфрис и Венс Џејмс из Европске команде Војске САД. ■

ПРЕДАВАЊЕ ГЕНЕРАЛА ВАЛОТА

У Центру за мировне операције, 17. маја, одржано је предавање о преобликовању италијанских оружаных снага. Предавач, италијански генерал Ђузепе Валото, председник италијанског Центра за високе студије одбране и бивши командант Кфора, предочио је слушаоцима Школе националне одбране актуелну ситуацију у Оружаним снагама Италије.

Током боравка у Београду генерал Валото је посетио и Институт за стратегијска истраживања Министарства одбране. О раду института госта је упознао директор пуковник др Јан Марчек. ■

РАЗМЕНА ИСКУСТАВА У ОБУЦИ ПОДОФИЦИРА

Трочлана делегација Генералштаба оружаных снага Грчке, коју је предводио потпуковник Еугениос Константинос, боравила је од 22. до 24. маја у радној посети Управи за обуку и доктрину Генералштаба Војске Србије.

Главна тема разговора са грчком делегацијом била су питања у вези са обуком подофицира. Грчка делегација је у оквиру посете боравила и у Центру за обуку подофицира у Пожаревцу. ■